

KLAGANDE

1. Jaktkritikerna, 802441-4370
2. Jägarnas Riksförbund, distrikt 20 Dalarna, 802472-4976

MOTPART

Länsstyrelsen i Dalarnas län

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Dalarnas läns beslut 2020-06-17 (rättelse 2020-06-23), se bilaga 1

SAKEN

Licensjakt på högst 48 björnar i Dalarnas län

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandena.

BAKGRUND OCH PARTERNAS INSTÄLLNING M.M.

Länsstyrelsen i Dalarnas län beslutade om licensjakt efter högst 48 björnar i Dalarnas län 2020. I beslutet anges att jakten får bedrivas fr.o.m. den 21 augusti 2020 till dess att jakten avlyses, dock som längst t.o.m. 15 oktober 2020. Länsstyrelsen förordnade att beslutet ska gälla utan hinder av att det överklagas. Områdesindelning, övriga villkor, detaljer och skäl framgår av bilaga 1.

Jaktkritikerna yrkar att beslutet ska upphävas eller återförvisas och framför bl.a. följande. Länsstyrelsens beslut uppfyller inte de högt ställda kraven för undantag från förbudet mot jakt på en strikt skyddad art. Jaktkritikerna instämmer inte i bedömningen att björnstammen i länet bör minska. Av praxis framgår att länsstyrelsen behöver ange vilka syften som jakten beslutats för. Länsstyrelsen har avsatt delområde 1 a) mot kalvningslandet för att uppnå samebyns toleransnivå om 10 procents förluster. Enligt studier av samebyar hade 99,7 procent av de kalvar som dödades av sändarbjörnar dödats under perioden 1 maj–9 juni. Skyddsjakt på enstaka problembjörnar vore en mer adekvat lösning om man vill minska skadorna för rennäringen utan att minska björnstammen. Relevansen för att skjuta björn ifrågasätts också avseende jägarnas minskade möjligheter att beskatta älgstammen och markägarna minskade inkomster av arrenden och fällavgifter. Vidare anser Jaktkritikerna att det är oetiskt att locka vilda djur med åtel och att jakt med hund skapar onödigt lidande. Särskilt borde jakt med de nya långdistanslöpande plotthundraserna förbjudas. Nöjes- och troféjakt har förbjudits på andra håll bl.a. i Colombia.

Jägarnas Riksförbund distrikt 20 Dalarna (Jägarnas Riksförbund) yrkar att beslutet ändras till att omfatta 96 individer och framför bl.a. följande. De kan i beslutet inte se att björnstammen kommer närma sig förvaltningsmålet eller när och hur detta kommer att ske. Det totala rovdjurstrycket i Dalarna, i

kombination med kringliggande län, är mycket högt. Björnstammen ökar i Dalarna och spillningsinventeringen visar att antal individer ligger högt jämfört med förvaltningsmålet. Rapporten 2018-2 från Skandinaviska björnprojektet har identifierat 252 unika individer i Dalarna. Det är troligen en underskattning. Endast 68 procent har kunnat individbestämmas. Rapporten drar slutsatsen att det i Dalarna fanns 336–772 björnar. Medelvärdet i detta intervall är 554 vilket borde vara mest sannolikt. Anledningen till att antalet satts till 453 inom konfidensintervallet anges inte av författarna till rapporten. Om jakten bedrivs med inriktning på 48 individer och man tror på den satta baslinjen om 453 individer kommer björnstammen att fortsätta ligga kring 400–500 individer i inventeringarna. Viltförvaltningsdelegationen har beslutat om et förvaltningsmål på 240–280 individer. Med en reproduktionstakt på cirka 10 procent betyder det att om det fanns 453 björnar år 2017 och det sköts 48 under jakt, minskar inte stammen. Man har sett stabila björnobservationer under hela perioden 2009–2019 med undantag för 2011. Merparten av björnarna finns inom de norra och östra delarna av Dalarna. En avlysningsjakt innebär att jakt bedrivs jämnt utspritt i landet. Det möjliggör minskad täthet och skrämning som minskar konflikt mellan björn och människa. Förutsatt att jakten bedrivs jämnt i hela länet kommer flest björnar att fällas i de områden där det finns flest björnar. Risken att hamnar under förvaltningsmålet, om tilldelningen ändras till 96 björnar, är mycket låg. Uppgiften i RovQuant om 323 björnar synes godtycklig och Jägarnas Riksförbund anser detta vara missvisande från länsstyrelsens sida.

Länsstyrelsen har avseende överklagandet från Jägarnas Riksförbund framfört bl.a. följande. Enligt rapporten från det Skandinaviska björnprojektet beräknades björnpopulationen för Dalarnas län 2017 till cirka 323 björnar innan jakt, med ett konfidensintervall om 302–344. De hänvisar till rapporten RovQuant 2019:63. Åren 2017-2019 har det årligen beslutats att 48 björnar ska få fällas i Dalarnas län. Denna avskjutning, övrig dödlighet

samt björnens beräknade tillväxttakt om cirka 10 procent visar att länet inför årets licensjakt har en uppskattad björnpopulation på cirka 330 björnar.

Beslutet om årets avskjutning innebär att Dalarnas län kommer närma sig den övre gränsen för länets förvaltningsmål.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Rättslig reglering m.m.

Av 3 § första stycket jaktlagen (1987:259) framgår att vilt är fredat och får jagas endast om detta följer av jaktlagen eller av föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen.

Enligt 23 c § jaktförordningen (1987:905) får licensjakt efter bl.a. björn ske under förutsättning att det inte finns någon annan lämplig lösning och att jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Jakten måste dessutom vara lämplig med hänsyn till stammarnas storlek och sammansättning samt ske selektivt och under strängt kontrollerade förhållanden.

Bestämmelsen i 23 c § ska tolkas mot bakgrund av motsvarande artiklar i rådets direktiv (92/43/EEG) om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitatdirektivet). Enligt artikel 12.1 ska medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för införande av ett strikt skyddssystem i det naturliga utbredningsområdet för de djurarter som finns förtecknade i bilaga 4 a till direktivet, med förbud mot att bl.a. avsiktligt fånga eller döda exemplar av dessa arter i naturen. Brunbjörnen (*Ursus arctos*) omfattas av det strikta skyddet i bilaga 4 a. I artikel 16.1 anges undantagen vari punkt e) motsvarar vad som måste vara uppfyllt för att beslutet om licensjakt ska bestå.

EU-domstolen har i avgörandet C-342/05 *Kommissionen mot Finland* uttalat att undantagsbestämmelserna i artikel 16.1 art- och habitatdirektivet ska tolkas restriktivt och att den myndighet som fattat beslutet har bevisbördan för att nödvändiga förutsättningar föreligger för varje undantag. Medlemsstaterna ska säkerställa att varje åtgärd som påverkar skyddade arter endast tillåts genom beslut som är noggrant och tillräckligt motiverade och som hänvisar till de skäl, villkor och krav som anges i artikel 16.1 (punkt 25).

Vidare har EU-domstolen i avgörandet C-674/17 *Tapiola*, som just gällde stamvårdande jakt, uttalat att artikel 16.1 i princip kan utgöra grund för att bevilja ett undantag som bl.a. tillåter dödande av individer som tillhör de arter som nämns i bilaga 4 a (punkt 32). För sådana undantag krävs att det mål som eftersträvas med jakten klart och tydligt och underbyggs med rigorösa vetenskapliga uppgifter som visar att beslutad jakt är ägnad att uppnå målen, att det i tillräcklig mån fastställts att målen inte kan uppnås genom en annan lämplig lösning, att det säkerställs att jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus för arten samt att jakten sker selektivt och i begränsad omfattning avseende ett begränsat och fastställt individantal under strängt kontrollerade förhållanden (punkt 80). Det är som huvudregel nödvändigt att bedöma vilken inverkan ett undantag får på ett lokalt bestånd för att kunna bedöma vilken inverkan detta får för bevarandestatusen för hela det aktuella beståndet (punkt 59).

Den allmänt tillämpliga proportionalitetsprincipen har också slagits fast inom artskyddsområdet, i mål nr C-76/08, *Kommissionen mot Malta*. Därav följer att det undantag från skyddssystemet som en medlemsstat har för avsikt att göra, ska stå i proportion till de behov som motiverar undantaget (punkt 57 och 64). Vidare uttalar EU-domstolen att ett konstaterande, av att det inte finns någon annan lämplig lösning, ger möjlighet att tillåta undantag endast i den utsträckning det är nödvändigt och om övriga syften med tillämpligt direktiv inte äventyras (punkt 58).

Av 3 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2010:7, ändrad genom NFS 2014:3) om länsstyrelsens beslut om licensjakt efter björn framgår att sådan licensjakt endast får gälla perioden från och med den 21 augusti till och med den 15 oktober. Enligt 4 § ska föreskrivas att björnhona som åtföljs av ungar samt ungar som följer björnhona (oavsett ungarnas ålder) inte får fällas, och det ska rekommenderas att inte fälla årsunge. Enligt 5 § ska föreskrivas att högst två hundar som ställer eller förföljer en och samma björn får användas samtidigt, samt rekommenderas att hundarna inte byts under jakt på en och samma björn och under en och samma dag. Enligt 6 § ska föreskrivas att jakt får bedrivas med hjälp av åtel, varvid då ange när åtling får påbörjas; dock inte tidigare än den 15 juli och ingen separat jaktkvot får fastställas för åteljakt. Övriga villkor för åtling framgår av 6 a–6 d §§.

Förvaltningsrättens bedömning

Fråga i målet är om länsstyrelsen har visat att kraven för att fatta beslut om licensjakt på sätt som skett är uppfyllda. Fråga är också om licensjaktens omfattning.

Syftet med den beslutade jakten och annan lämplig lösning

Vid prövningen av undantag från det strikta skyddssystemet får det anses ligga inom en överprövande domstols kompetens att göra en prövning av om det syfte som beslutsmyndigheten har angett är acceptabelt i sig (jfr Högsta förvaltningsdomstolens avgörande HFD 2016 ref. 89). Förvaltningsrätten tar därmed ställning till om de syften som länsstyrelsen har angett till stöd för licensjakten kan anses acceptabla i sig.

Länsstyrelsen har, avseende syftet med licensjakten, i det överklagade beslutet framfört i huvudsak följande. Dalarnas län påverkas av alla stora

rovdjur och har som målsättning att bevara dessa samtidigt som hänsyn visas till rennäringen, tamdjursodlingen och bevarandet av fåbodar som kulturarv, samt till biodling och älgjakt. Länsstyrelsen vill bibehålla allmänhetens acceptans för björnen som art bl.a. genom att minska dess socioekonomiska och psykosociala påverkan. På en småskalig nivå är skydds jakt, stängsel, skräm sel, flytt av tamdjur och ökad bevakning vanliga åtgärder som tillämpas. På en storskalig nivå är licensjakten den lämpligaste åtgärden vilket sker parallellt med de småskaliga åtgärderna. Licensjakten bidrar till att minska det totala rovdjurstrycket och främjar därmed samexistensen mellan människor och rovdjur.

Förvaltningsrätten anser att de syften med licensjakten som beskrivs är acceptabla och att licensjakten får anses vara ändamålsenlig i förhållande till syftena. Att björnjaktsäsongen inte sammanfaller i tiden med renarnas kalvningsperiod, då de flesta angreppen sker, hindrar inte att färre björnar kring samebyarna får antas medföra en lindring av deras rovdjursförluster. Utifrån vad som framkommit bedömer förvaltningsrätten att det inte finns någon annan lämplig lösning än licensjakt. Skäl saknas att upphäva beslutet på denna grund.

Gynnsam bevarandestatus

En av förutsättningarna för att licensjakt ska kunna beviljas enligt jaktförordningen är, som nämnts ovan, att jakten inte försvårar upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus (GYBS) hos arten i dess naturliga utbredningsområde.

I propositionen *En hållbar rovdjurspolitik* (prop. 2012/13:191), föreslog regeringen att målen för björnstammen i Sverige är att referensvärde för gynnsam bevarandestatus ska vara 1 100– 1 400 individer i ett utbredningsområde innefattande delar av Värmlands, Dalarnas och Gävleborgs län samt alla län norr om dessa (s. 42). Regeringen uttalade

vidare att Naturvårdsverket bör ange referensvärdet för GYBS inom föreslagna intervall. Referensvärdet får därefter inte underskridas (s. 34). Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag (2013/14:MJU7).

Naturvårdsverket har i beslut den 9 april 2020 fastställt miniminivån för björnar i Dalarnas län till 24 föryngringar, motsvarande 240 individer (NV-01525-18). För hela landet anger Naturvårdsverket som miniminivå 140 föryngringar motsvarande 1 400 individer. I Naturvårdsverkets beslut hänvisas till den senaste nationella populationsberäkningen för björn, som genomfördes 2017 av det Skandinaviska björnprojektet. Denna inventering, som bygger på både DNA-analys av spillning och på observationer, skattade björnpopulationen i Dalarnas län till 453 individer, inom konfidensintervallet 336-772 individer. Den totala svenska björnstammen skattades till 2 877 individer inom konfidensintervallet 2 771–2980.

Utifrån vad som framkommit om inventeringen och miniminivåer bedömer förvaltningsrätten att den beslutade licensjakten inte hotar björnens GYBS i Dalarnas län eller i Sverige. Skäl saknas att upphäva eller ändra beslutet på denna grund.

Selektiv jakt under strängt kontrollerade förhållanden samt villkor

Det överklagade beslutet innehåller tidsmässiga och geografiska avgränsningar. Beslutet innefattar också en rad villkor för björnjakten som i huvudsak motsvarar de villkor som slås fast i föreskrifterna. Skäl saknas att ändra beslutet på denna grund.

Utökad tilldelning

Jägarnas Riksförbund har anfört att licensjakten omfattar för få björnar. De har främst hänvisat till det Skandinaviska björnprojektets uppskattning

(2018:2) om 453 björnar i Dalarna, vilket Jägarnas Riksförbund egentligen anser borde vara 554 som medelvärde inom konfidensintervallet.

Länsstyrelsen har å sin sida – utifrån den samlade utredningen – bedömt att det i Dalarna finns cirka 330 björnar inför årets jakt. Detta är något lägre än enligt det Skandinaviska björnprojektets tidigare uppskattning.

Länsstyrelsen, som också angett en honkvot, bedömer att beslutad avskjutning kombinerat med övrig dödlighet och beräknad tillväxttakt gör att björnstammen i Dalarnas län närmar sig den övre gränsen för länets förvaltningsmål.

Det är länsstyrelsen som har bevisbördan för undantag från det strikta skydd som björnen åtnjuter. Som ovan anförts ska också tolkningen av undantag ske restriktivt. Förvaltningsrätten finner mot bakgrund härav att det inte finns skäl att anta att det skulle finnas väsentligt fler björnar i länet än vad länsstyrelsen utgått ifrån. Därvid kan också särskilt noteras att ingen företrädare för något särskilt intresse som licensjakten främst syftar att skydda, exempelvis företrädare för rennäringsen, överklagat licensjakten och yrkat utökning av densamma.

Förvaltningsrätten anser därför att det inte finns skäl att utöka licensjakten utöver vad länsstyrelsen har beslutat.

Slutsats

Förvaltningsrätten finner sammanfattningsvis att länsstyrelsen har grund för sitt beslut om licensjakt efter högst 48 björnar. Den beslutade licensjakten bedöms vara proportionerlig i förhållande till björnstammens storlek och sammansättning samt med hänsyn till de syften som angetts för jakten. Överklagandena ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i formulär DV 3109/1 C (se bilaga 2).

[REDACTED]
Lagman

I avgörandet har nämndemännen [REDACTED]

[REDACTED] också deltagit.

[REDACTED] har föredragit målet.

Beslut

2020-06-17

1 (24)

218-8436-2020

Enligt sändlista

Licensjakt efter björn i Dalarnas län 2020

Beslut

Länsstyrelsen i Dalarnas län beslutar om licensjakt efter högst 48 björnar i Dalarnas län 2020. Björnjakten får bedrivas inom fyra olika områden, tilldelningen i respektive delområde redovisas i tabell 1.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 6 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd för länsstyrelsens beslut om licensjakt efter björn (NFS 2014:3) att även tillåta jakt på björn vid anmäld åtel.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 15 a § andra stycket jaktförordning (1987:905) att under licensjakten 2020 tillåta användning av halvautomatiska vapen med magasinkapacitet som överstiger två patroner.

Länsstyrelsen beslutar vidare att nedan angivna villkor ska gälla för beslutet. Jakt som inte följer dessa villkor sker utan stöd av beslutet och i strid med fredningsbestämmelserna i 3 § jaktlagen (1987:259). Straffbestämmelserna för jaktbrott finns i 43 och 44 §§ samma lag.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 59 § jaktförordningen (1987:905) att detta beslut ska gälla utan hinder av att beslutet överklagas. Hur beslutet kan överklagas framgår av bilaga 1.

Länsstyrelsen beslutar att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelsedelgivning. Beslutet fattas med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932). Meddelande om beslutets huvudsakliga innehåll samt om var och när det hålls tillgängligt införs inom tio dagar efter beslutsdatum i Post- och Inrikes Tidningar.

Villkor

Björnar som fälls enligt andra beslut

Om björnar fälls med stöd av andra beslut, eller om björnar förolyckas av andra orsaker under den tid då licensjakt är tillåten, ska inte dessa avräknas licenstilldelningen. Björnar som dött av andra orsaker och som inte omfattas av detta beslut tillfaller staten.

Jakttid

Jakten får, med stöd av 3 § NFS 2010:7 bedrivas från och med den 21 augusti 2020 till dess att jakten avlyses i respektive område, dock längst till och med den 15 oktober 2020. Björn får endast jagas under tiden fr.o.m. en timme före solens uppgång till två timmar före solens nedgång.

Hur många djur får fällas och var får de fällas?

Högst 48 björnar får fällas i Dalarnas län, fördelat mellan områdena enligt tabell 1. I delområde 1 måste minst fem (5) av de tilldelade 10 (10) fällas inom område 1a. I delområde 3 får högst tre (3) björnar utgöras av honor som väger över 80 kg i levandevikt medan det i område 4 maximalt får fällas en (1) hona med en levandevikt över 80 kg.

Tabell 1 Högsta beslutade antal björnar, samt högsta beslutade antal björnhonor över 80 kg levandevikt (hönkvot), som får fällas i respektive delområde under licensjakten på björn i Dalarnas län 2020.

Område	Tilldelning	Hönkvot	Varav inom område 1a
1	10		Minst 5
2	28		
3	8	3	
4	2	1	

Vilka djur får fällas?

Samtliga björnar med undantag för björnhona som åtföljs av ungar, samt ungar som följer björnhona (oavsett ungarnas ålder) enligt 4 § NFS 2010:7. Länsstyrelsen rekommenderar att inte fälla årsunge.

Vilka får utföra jakten?

Jakten får utföras av person som har jakträtt på björn inom beslutade delområden som omfattas av detta beslut. Jakt får inte bedrivas utan att en ansvarig jaktledare är utsedd vid varje jakttillfälle, se vidare under jaktledarens ansvar.

Jaktmedel m.m.

Hundar

Högst två hundar som ställer eller förföljer en och samma björn får användas samtidigt enligt 5 § NFS 2010:7. Länsstyrelsen rekommenderar att hundarna inte byts ut under jakt efter en och samma björn under en och samma dag.

Åtlar

Licensjakt efter björn med stöd av detta beslut får bedrivas med hjälp av åtel. Hur åteljakt får genomföras regleras i detalj i bilaga 3 till detta beslut.

Upptag av björnspar med hjälp av hund vid en åtel är ej tillåtet. Åtel definieras som *"Material som iordningställts eller placerats i syfte att locka till sig vilt"*. Vilt som dött av annan orsak än jakt och ligger kvar på den plats där det fallit är inte att betrakta som åtel.

Åtling får påbörjas tidigast den 15 juli och först efter underrättelse från Länsstyrelsen.

Åteln ska anmälas till Länsstyrelsen i Dalarna skriftligen, via brev (Länsstyrelsen Dalarna, 791 84 Falun) eller via e-post (dalarna@lansstyrelsen.se). Länsstyrelsen ber eventuella sökande att ta handläggningstider i beaktande.

Anmälan görs på blankett "Ansökan, åteljakt på björn i Dalarna 2020".

Anmälan ska innehålla:

1. Namn, adress och telefonnummer av åtelansvarig;
2. Uppgift om i vilken kommun som åteln ska anläggas;
3. Åtelplatsens exakta koordinater (RT 90 eller Sweref 99);
4. Information om när åtling ska påbörjas vid platsen.

Senast 15 november 2020 ska åteljakt rapporteras till Länsstyrelsen på blankett "Dokumentation av åteljakt på björn 2020".

Ansöknings och återrporteringsblankett finns på Länsstyrelsens hemsida: <https://www.lansstyrelsen.se/dalarna/djur/jakt-och-vilt/stora-rovdjur/skydds jakt-och-licensjakt.html>

I Statens jordbruksverks föreskrifter SJVFS 2014:43 finns bestämmelser som är relevanta bl.a. för användning av delar och produkter från djur vid åtling.

Vapen

11 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt och statens vilt (NFS 2002:18) ska följas vad gäller regler avseende godkända kulgevär.

Magasinkapaciteten för halvautomatiska vapen får med stöd av detta beslut vara upp till fem patroner under licensjakt efter björn 2020.

Björnjägarens ansvar

Den som jagar björn ska hålla sig informerad om hur många djur som återstår av tilldelningen i det område där björnjakt bedrivs. Observera att den som av oaktsamhet inte hållit sig informerad kan komma att dömas till ansvar för jaktbrott eller grovt jaktbrott.

Jaktledarens ansvar

I Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2014:3) för länsstyrelsens beslut om licensjakt efter björn specificeras jaktledarens ansvarsområden gällande björnjakten enligt nedan:

Jakt får inte bedrivas utan att en ansvarig jaktledare är utsedd vid varje jakttillfälle.

Jaktledaren ska före jaktens början informera samtliga jaktdeltagare om villkoren för jakten, kommunikationsbestämmelser, otillåtna skjutriktningar, gränsförhållanden samt om övriga regler som kan behövas för jaktens genomförande.

Jaktledaren ska vidare informera om skyldigheten att inneha vapenlicens och giltigt statligt jaktkort.

Jaktledaren ska informera skytten om dennes ansvar att rapportera fälld björn till Länsstyrelsen. Jaktledaren ska inför varje jakttillfälle hålla sig informerad om hur många djur som återstår av tilldelningen i det område där licensjakt bedrivs.

Jaktledaren ska inför varje jakttillfälle försäkra sig om att en hund som är särskilt tränad i att spåra skadat vilt ska kunna finnas på skottplatsen inom högst två timmar från påskjutningen (§17 jaktförordning 1987:905). Hund som används vid eftersök av påskjuten björn bör vara särskilt tränad i att spåra björn (NFS: 2014:3). Ansvarig jaktledare svarar för att kommunikationsvägarna under jakten säkerställer att villkoren för jakten följs.

Jaktledaren ska informera varje jaktdeltagare om att han/hon bör vara ansvarsförsäkrad, bör bära röda band eller motsvarande kännetecken under jakten samt att han/hon årligen före jakten bör ha förvärvat sig om att vapnet är inskjutet och att han/hon har tillräcklig skjutskicklighet för att bedriva jakt efter björn.

Jaktledaren ska informera varje jaktdeltagare om riskerna med skadskjutning av björn, uppmana jaktdeltagarna att endast skjuta med stöd och att endast skjuta rena sidoskott mot stillastående björnar.

Information om aktuell tilldelning samt anmälan om fälld eller påskjuten björn

För information om *återstående tilldelning* samt *anmälan om fälld eller påskjuten björn*, ring: 010-225 04 70

För att underlätta och effektivisera information om aktuell tilldelning och/eller avlysning under jakten, rekommenderas samtliga jaktdeltagare att utnyttja Länsstyrelsens SMS-tjänst.

Registrering till SMS-tjänsten görs enligt följande:

Skicka SMS till telefonnummer: +46 (0)76 944 76 27

Ange följande meddelande:

Spara(mellanslag)Förnamn(mellanslag)Efternamn(mellanslag)Björnjakt2020

Ange ditt namn vid Förnamn och Efternamn, exempel:

Spara Kalle Svensson Björnjakt2020

Observera att även om SMS-tjänsten används är jaktledaren skyldig att minst en gång i timmen avlyssna Länsstyrelsens telefonsvarare för information om återstående tilldelning.

Anmälan till Länsstyrelsen om fälld eller påskjuten björn ska ske till telefon **010-225 04 70**, *snarast och senast två timmar efter att björnen fällts eller påskjutits*.

Påskjutning definieras enligt Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd för Länsstyrelsens beslut om licensjakt efter björn (NFS 2010:7, NFS 2014:3) som följer: *"Skott har avlossats mot en björn med avsikt att fälla denna men det har inte konstaterats att björnen har träffats av kulan"*.

Vid anmälan om fälld eller påskjuten björn ska följande anges:

1. Namn, adress och telefonnummer till **skytten**;
2. Namn, adress och telefonnummer till **ansvarig jaktledare**;
3. När björnen fällts (datum och klockslag);
4. Var björnen fällts (jaktområde enligt detta beslut samt koordinater eller plats som går att återfinna på karta 1:100 000);
5. Vilket kön djuret har om det är möjligt att fastställa.

I samband med anmälan om fällt djur informerar Länsstyrelsen om hur det ska förfaras med det fällda djuret. Länsstyrelsens besiktningsman kontakter skytten angående tidpunkt och plats för besiktningen i det fall björnen inte ska fraktas till en besiktningsstation.

Avräkning

Påskjuten björn ska avräknas såvida inte kulan från det avlossade skottet anträffas på en plats som utesluter att björnen skadats eller det på annat sätt vid fältkontroll kan fastställas att björnen inte skadats.

Björn som påskjuts i ett jaktområde men faller i ett annat jaktområde avräknas i det jaktområde där det fallit om tilldelning återstår i det jaktområdet. Om jakten är avlyst eller inte varit tillåten i området där djuret faller avräknas djuret i det område det påsköts. Vid eventuell överskjutning inom ett jaktområde kommer björnen att räknas av från övriga områden där tilldelning kvarstår.

Platsundersökning och eftersök av påskjuten björn

Den som påskjutit björn ska tillsammans med jaktledaren ansvara för att platsundersökning genomförs för att undersöka om björnen är skadad eller inte.

Den som påskjutit björn ska tillsammans med jaktledaren ansvara för att eftersök genomförs om inte platsundersökningen eller andra omständigheter visat på att björnen är oskadad. Eftersök ska genomföras tills dess:

- a) djuret påträffats dött,
- b) djuret påträffats skadat och avlivats,
- c) det konstateras att djuret inte kan anträffas, eller att
- d) kulan från det avlossade skottet anträffas på en plats som utesluter att björnen skadats.

Jaktledaren ska till Länsstyrelsens besiktningsman redovisa hur platsundersökning eller eftersök genomförts.

Jaktledaren ska uppvisa skottplatsen för Länsstyrelsens besiktningsman och tillsammans med besiktningsmannen och den som påskjutit björnen genomföra en fältkontroll och följa upp vad som skett efter skott. Jaktledaren ska tillsammans med besiktningsmannen dokumentera platsundersökning och eftersök på blankett som Naturvårdsverket tillhandahåller (blankett R3).

Besiktning av fälld björn

Av Länsstyrelsen förordnad besiktningsman ska besikta samtliga fällda djur och skriftligt dokumentera hur platsundersökning och eftersök genomförts då djur påskjutits.

Jaktledaren ska se till att den fällda björnen finns tillgänglig för besiktning. Vidare ska jaktledaren eller skytten fylla i relevanta uppgifter som framgår av blanketten "Registrering av fälld/död björn" (blankett B1).

Skytten ska inom ett dygn från det att djuret fällts uppvisa hela det fällda djuret för Länsstyrelsens besiktningsman. Om besiktningsmannen så begär ska skottplats/fallplats omgående uppvisas. GPS loggen från eventuella hundeheter (GPS sändare) bör kunna uppvisas för besiktningsmannen.

Om skytten på besiktningsmannens begäran inte uppvisar skottplats/fallplats eller om denna inte kan återfinnas eller om skytten vägrar att visa björnkroppen, tillfaller björnen staten. Om björnen inte återfinns förverkas värdet av densamma.

Besiktningsmannen fyller tillsammans med skytten i de blanketter för licensjakt efter björn som Naturvårdsverket tillhandahåller.

Vid besiktning ska skytt och jaktledare kunna uppvisa statligt jaktkort, ID-handling samt vapenlicens. Polis kan komma att vara på plats vid besiktningsstationerna eller vid besiktning i fält.

Samtliga inre organ och könsdelar ska följa med björnen till besiktningen. För att underlätta besiktningspersonalens arbete rekommenderas att skytten sätter in en pinne i munnen på björnen för att hålla den öppen innan likstelheten inträder.

Besiktning kommer att ske på plats som meddelas av Länsstyrelsen. Länsstyrelsen gör även i år ett försök med fasta besiktningsstationer under början av björnjakten, men en del björnar kommer fortsatt besiktas i fält. Skytten och jaktledaren kan, i samband med anmälan om fälld björn, anvisas till en besiktningsstation (se nedan). Skytten och/eller jaktledaren kan inte själva välja var besiktningen ska ske.

Besiktningsstationer:

Karelius chark, Skälmo 20, 780 64 Lima

Boda-Bingsjö VVO:s slakteri i Lenåsen

Besiktningsstationerna är öppna fr.o.m kl. 06:00

Hantering av fälld björn

Från alla fällda björnar (inklusive märkta) ska besiktningspersonalen ta följande prover som tillfaller staten;

1. två första premolarer (liten kindtand – PM 1), 2. könsdelar (testiklar eller livmoder och äggstockar), 3. spene från björnhona, 4. muskelprov, 5. hudprov, 6. prov av lunga, 7. prov av ändtarm med träck, 8. blodprov. 9. hårprov, 10. leverprov 11. avföringsprov.

Proverna används i följande syfte;

- *Two st kindtänder (PM 1)* används till åldersbestämning;
- *Könsdelar* används till studier om könsmognad och reproduktionshistoria;
- *Spene* används för att bestämma om hona varit digivande vid jakten
- *Muskelprov* används för genetiska analyser;
- *Hudprov* används som reservprov bl.a. för genetiska analyser.
- *Prov av lunga* används för analys av luftvägssjukdomar.
- *Prov av ändtarm med träck* används för att studera bakterieflora och sjukdomar i mag- och tarmkanalerna.
- *Blodprov* används för att studera antikroppar mot vissa infektionssjukdomar
- *Hårprov* används för födovalsanalys;
- *Leverprov*
- *Auföringsprov*

Besiktningpersonalen dokumenterar provtagningen på särskild blankett och ansvarar för att proverna sänds till Statens veterinärmedicinska anstalt, SVA.

En av premolarerna (PM1), hårprovet, leverprovet (ca. 5 x 5 cm) samt avföringsprovet skickas till Statens veterinärmedicinska anstalt, SVA. Proverna kommer användas av det Skandinaviska björnforskningsprojektet.

Besiktningpersonalen dokumenterar provtagningen på särskild blankett och ansvarar för att proverna sänds till Statens veterinärmedicinska anstalt, SVA.

Om skytten på besiktningsmannens begäran inte lämnar ifrån sig alla proverna, tillfaller hela björnen eller värdet av densamma staten.

Sändare eller annan teknisk utrustning som finns på björnar märkta i björnprojektet tillhör björnprojektet och ska tillvaratas av besiktningsmannen.

Märkning av delar av skjuten björn

Björnskinnet ska märkas med microchip direkt vid besiktning och märkningen utförs av Länsstyrelsens besiktningsman. Skinnets ägare ansvarar för att märkningen åtföljer skinnet även efter beredning. Björnkraniets ägare ansvarar för att kraniet märks med microchip inom sex månader efter att björnen fällts. För detta används bifogad blankett "Besiktning, provtagning och märkning av fälld/död björn" (blankett B2). Delar av björn som inte märkts enligt bestämmelserna tillfaller staten.

Jakträttshavarens rätt till delar av björnen

Under förutsättning att ovan nämnda uppgifter rapporterats, att samtliga prover insamlats samt att jakten i övrigt har skett i överensstämmelse med jaktlagstiftning och med villkoren i detta beslut, tillfaller övriga delar av björnen jakträttshavaren. Jakträttshavaren får överlåta en fälld björn till annan.

Avlysning

Länsstyrelsen avlyser jakten då det totala antalet björnar fällts eller påskjutits, eller om jakttiden löpt ut. I de fall honkvoterna fylls i område tre och fyra avlyses jakten omgående för respektive område. Länsstyrelsen informerar om avlysningen via telefonsvararen, pressmeddelande, SMS samt på hemsidan.

Rekommendationer

Björnpasset

Länsstyrelsen rekommenderar att den som ämnar jaga björn inför björnjakten avlägger skytteprovet Björnpasset eller motsvarande.

Skjutavstånd

Länsstyrelsen rekommenderar att skott endast lossas mot stillastående björn och att skjutavståndet inte överstiger 80 meter, samt att skytten använder stöd.

Hundanvändning

Länsstyrelsen rekommenderar att hundar inte byts under jakt på en och samma björn under en och samma dag. Länsstyrelsen vill påminna om 27 § jaktlagen som säger att jakten ska bedrivas så att viltet inte utsätts för onödigt lidande. Hänsyn ska också tas till jakthundens välbefinnande enligt 5 § djurskyddslagen som säger att djur inte får överansträngas.

GPS loggen från eventuella hundenheter (GPS sändare) bör kunna uppvisas för besiktningsmannen. Informationen är viktig för att lokalisera björningar om lakterande hona fällts eller vid uppföljning av eventuell skadskjutning.

Upplysning

Länsstyrelsen erinrar om bestämmelserna i 27 § jaktlagen avseende grundreglerna för jaktens bedrivande och om vad som sägs i 31 § samma lag om användning av motordrivna forskaffningsmedel.

Länsstyrelsen erinrar även om jaktförordningens föreskrifter om jaktmedel (10 § JF 1987:905) samt om att Naturvårdsverkets föreskrifter avseende godkända kulgevär ska följas.

Vid användning av automatiska kameror, t.ex. i samband med åteljakt på björn, behöver tillämpliga bestämmelser i dataskyddsförordningen (GDPR, The General Data Protection Regulation) kring insamling (här genom fotografering) och hantering av personuppgifter beaktas. Vidare ska även tillämplig lagstiftning i nya kameraövervakningslagen, som trätt i kraft 1 augusti 2018, beaktas. Ytterligare information finns på Datainspektionens hemsida www.datainspektionen.se

Försäljning av kött, skinn m.m.

Kommersiella aktiviteter som annonsering, köp, byte, försäljning av björnskin, björnkött eller andra delar av björn samt kommersiell förevisning av björn är förbjuden enligt artikel 8.1 i rådets förordning (EG) 338/97 av den 9 december 1996 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem.

Tidigare år har Jordbruksverket utfärdat förfyllda CITES-intyg som Länsstyrelsens besiktningspersonal har haft möjlighet att ge till skytten. Detta intyg kommer inte att utfärdas längre utan Jordbruksverket arbetar med att ta fram en ansökan där skytten själv får ansöka om ett CITES-intyg. Hur ansökningsprocessen går till kommer att fastställas i slutet av juni 2020. Förutom Jordbruksverkets hemsida kommer Länsstyrelsens besiktningspersonal kunna informera skytten hur ansökan går till. Under björnjakten kommer Jordbruksverket att prioritera ansökningar där björnkropparna säljs till slakterier.

Skytten kan förvara björnkroppen hos en vilthanteringsanläggning utan att det bedöms som en otillåten kommersiell transaktion. Skytten kan även dela på köttet med jaktlaget utan att det bedöms som olagligt under förutsättningen att det inte sker mot någon ersättning.

Slakt- och kötthantering

Gällande slakt- och kötthantering hänvisas till Livsmedelsverket (tel. 018-17 55 00) och till deras hemsida (produktion, handel och kontroll/jakt) där det finns information om kötthantering, viltslakterier m.m.

Hantering av personuppgifter

När åtlar för björnjakt anmäls, när fällda eller påskjutna björnar rapporteras in och när fällda djur besiktigas samlar Länsstyrelsen in personuppgifter. Information om hur Länsstyrelsen behandlar personuppgifter finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bakgrund

I svensk jaktlagstiftning framgår att allt vilt är fredat. All tillåten jakt är således undantag från denna grundregel. Eventuella problem och skador som förorsakas av jaktbart vilt ska i första hand regleras genom jakt. I propositionen *En ny rovdjursförvaltning* (prop. 2008/09:210) skriver regeringen att jakt kan hålla rovdjursstammar på en nivå som inte leder till oacceptabla förhållanden mellan människa och rovdjur. En välreglerad jakt kan vara ett sätt att minska rovdjurs påverkan på bytesdjur, att bibehålla deras skygghet för människor, att stärka lokalbefolkningens delaktighet i rovdjursförvaltningen och att öka acceptansen för rovdjur.

Regeringen menar vidare att björnstammen har gynnsam bevarandestatus och att den normala jaktformen därför bör vara licensjakt.

I propositionen *En hållbar rovdjurspolitik* (prop. 2012/13:191) bedömer regeringen att samtliga rovdjursarter i Sverige har uppnått gynnsam bevarandestatus och Naturvårdsverkets möjlighet till delegering av rätten att besluta om licensjakt till länsstyrelserna bör utökas. Regeringen menar att det är viktigt att det i län där miniminivån för en rovdjursart överskrids ges utrymme för en adaptiv ekosystembaserad förvaltning av denna art, så att hänsyn kan tas till bland annat vikande populationer av bytesdjur och socioekonomiska faktorer.

I den nationella förvaltningsplanen för björn bedömer Naturvårdsverket att licensjakt är en effektiv, kontrollerbar och hållbar del av en aktiv björnförvaltning om den sker i begränsad omfattning. Licensjakt kan tillsammans med andra åtgärder såsom bidrag och ersättningar för skador samt samråd och information, bidra till att minska konflikter mellan människa och björn. När inventeringar visar att stammen ligger över det nationella referensvärdet kan licensjakt utgöra en av flera åtgärder i förvaltningen för att minska risken för socioekonomiska konsekvenser.

Large Carnivore Initiative for Europe (LCIE) har på EU-kommissionens uppdrag tagit fram riktlinjer för förvaltning av rovdjur på populationsnivå. Riktlinjerna antogs av kommissionen 2008 och de kan enligt kommissionens bedömning ligga till grund för inriktningen av rovdjursförvaltningen inom EU. I riktlinjerna anges bland annat följande:

"From a conservation point of view there is no principle reason why large carnivore populations cannot tolerate some levels of lethal control or be managed under the same type of harvest system as wild ungulates or game birds, provided that the harvest is well managed. Proper management in this case requires effective monitoring of the population size, the setting of appropriate quotas and hunting seasons, and careful enforcement of these regulations".

Björnpopulationen i Sverige

Naturvårdsverket angav i en skrivelse till Europeiska unionen år 2019 att referensvärdet för björnens populationsstorlek i Sverige är 1 400 individer, vilket är den nedre gränsen för att björnstammen ska anses ha gynnsam bevarandestatus. Naturvårdsverket fastställde den 9 april 2020 de regionala och länsvisa miniminivåerna för björn (dnr. NV-01525-18). Den nationella miniminivån är 140 föryngringar, den regionala miniminivån inom mellersta förvaltningsområdet (MFO) är 50 föryngringar och miniminivån för Dalarnas län är 24 föryngringar. En föryngring motsvarar 10 individer.

Även om den svenska björnstammen bedöms ha minskat från cirka 3 300 till cirka 2 900 björnar, vid senaste populationsberäkning 2018, är populationen relativt stor och ligger över miniminivån för gynnsambevarandestatus (GYBS). På grund av populationsminskningens takt nationellt har arten, år 2015, tagits upp i den svenska rödlistan och björnen har av Artdatabanken bedömts som nära hotad.

Licensjakt efter björn bedrivs i alla län med fast förekomst av arten. Syftet är i samtliga län att nå de långsiktiga förvaltningsmål som är satta och som bland annat syftar till att bibehålla en gynnsam bevarandestatus för arten. Licensjaksbesluten tar i sin tilldelning även hänsyn till de skyddsjakter på björn som genomförs.

Björnpopulationen i Dalarnas län

Enligt den spillningsinventering som genomfördes i Dalarna 2017 beräknas länets björnpopulation vara 323 björnar med ett 95 % konfidensintervall på 302–344 (rapport 2019:63 RovQuant). I dessa beräkning ingår även de björnar som sköts under licensjakten 2017–2019. Hittills i år har inga björnar avlivats enligt 28 § i jaktlagen och ingen har fällts under skyddsjakt i Dalarnas län.

Länsstyrelsens motivering

Syfte med licensjakten

Förvaltning av rovdjur kräver en helhetsbild av länets totala rovdjurstryck och de problem som eventuellt medföljer. Dalarnas län påverkas av alla stora rovdjur och har som målsättning att bevara dessa samtidigt som hänsyn visas till rennärningen, tamdjurshållningen, bevarandet av fåbodar som kulturarv, biodlingen och älgjakten. När det gäller björn så arbetar Länsstyrelsen för att bibehålla allmänhetens acceptans för arten bland annat genom att minska dess socioekonomiska och psykosociala påverkan. Licensjakten är en del av detta arbete.

Det finns en rad olika åtgärder som kan tillämpas för att minska problem som kan uppstå med stora rovdjur. Beroende på problembild samt de tidsmässiga och rumsliga förutsättningarna är olika åtgärder lämpliga vid olika tillfällen. På en småskalig nivå är skyddsjakt, stängsel, skrämsel, flytt av tamdjur och ökad bevakning vanliga åtgärder som tillämpas. På en storskalig nivå är licensjakten den lämpligaste åtgärden vilket då sker parallellt med de ovan nämnda åtgärderna.

Nedanstående punkter redogör för licensjaktens huvudsakliga syften.

Förebygga allvarlig skada

Toleransnivåer

Länsstyrelsen arbetar för att uppnå den av regeringen beslutade toleransnivån för renskötseln. Toleransnivån, det vill säga, hur stora skadeförluster samebyn ska behöva acceptera får inte överstiga 10 % av det faktiska antalet renar.

På nationell nivå har björnens predation på ren uppskattats totalt till mellan 3 500 och 7 500 dödade renar per år. Enligt en undersökning som har genomförts i två skogssamebyar i Norrbotten dödar varje björn som befinner sig i renarnas kalvningsland i genomsnitt 11 renkalvar per år.

Viltskadecenter har på uppdrag av regeringen undersökt områdesriktad jakt på björn som åtgärd för att minska björnars predation på ren. Rörelsemönstret hos de sändarförsedda björnarna i studien visar att de björnar som är i kalvningsområdet under våren, med få undantag, återfinns där under hösten och den period då björnjakten sker. Studien visar att en reducerad björntäthet tycks vara den viktigaste faktorn bakom den ökande överlevnaden hos renkalvar (Rapport från viltskadecenter 2017–7).

I Naturvårdsverkets överlämnande av rätten att besluta om licensjakt på björn till länsstyrelserna (NV-01142-20) står det att licensjakten bör riktas till områden med stora förluster av ren till björn.

Mot bakgrund av denna studie har Länsstyrelsen inför licensjakten 2020 avsatt ett delområde inom område 1 (område 1a) för att rikta en del av avskjutningen mot kalvningslandet. Länsstyrelsen bedömer sammantaget att licensjakt är ett viktigt verktyg för att uppnå samebyns toleransnivå.

Tamdjurshållning och gröda

Björn orsakar årligen skador på tamdjur och gröda. Länets målsättning är att rovdjursskador på fribetande tamboskap, bikupor och hundar inte ska öka, inte påtagligt försvåra förutsättningarna för fåboddrift med fritt betande djur samt att rovdjursskador på gröda inte ska vara så allvarliga att det påverkar enskilda lantbrukares grödoval. Skador orsakade av björn i länet fortsätter att hålla sig på

en låg nivå. Länsstyrelsen anser att en väl fungerande licensjakt som har sänkt tätheten av björn har bidragit till detta. En minskad täthet kan sannolikt ge mindre risk för incidenter då det finns färre björnindivider som kan orsaka skada.

Älgförvaltning

Sammantaget utgör predationen på älg av stora rovdjur en påtaglig påverkan på länets landsbygdsekonomi genom jägarnas minskade möjlighet att beskatta älgstammen och markägarnas minskade inkomster av arrenden och fällavgifter. Länsstyrelsen anser att en noggrant reglerad jakt på björn minskar rovdjurens socioekonomiska påverkan på landsbygdsekonomin på ett högst påtagligt vis.

Minska det totala rovdjurstrycket

De biologiska förutsättningarna för etablering och förekomst av stora rovdjur inom Dalarna är mycket goda. Detta exemplifieras av att Dalarnas län är ett av de få län som har reproducerande stammar av alla de stora rovdjuren inklusive häckande par av kungsörn. Dalarna har, förutom en stor andel hägnade tamdjur, en väl utvecklad fäbodkultur och en aktiv rennäring. Detta får till följd att de biologiska förutsättningarna för storleken på rovdjursstammarna inte enbart bestämmer storleken på dessa, utan förhållandet till berörda människors och näringars acceptans spelar också stor roll. Länsstyrelsen anser att licensjakt efter björn bidrar till att minska det totala rovdjurstrycket i länet och därmed främjar möjligheterna till samexistens mellan människor och rovdjur.

Uppnå länets förvaltningsmål

Viltförvaltningsdelegationen i Dalarnas län godkände den 26 november 2014 den regionala förvaltningsplanen för stora rovdjur (Förvaltningsplan för stora rovdjur i Dalarna, rapport 2015-02 som Länsstyrelsen tagit fram i enlighet med regeringens beslut (förordning 2009:1263). I den anges att det långsiktiga målet är att närma sig länets förvaltningsnivå (240–280 björnar) utan att hamna under miniminivån för länet (240 björnar). Länsstyrelsen bedömer att de senaste årens licensjakter strävat efter att nå dessa mål och att det inte finns risk för att miniminivån understigs genom licensjakt på ett mindre antal björnar.

Viltförvaltningsdelegationen beslutade 13 maj 2020 att årets björnjakt fortsatt ska syfta till att närma sig förvaltningsmålet i länet på 240–280 individer.

Licensjakten på björn syftar till att med en bibehållen stabil och strikt kontrollerad populationsutveckling underlätta spridningen av björnstammen söderut i länet och landet. För att uppnå detta kommer jakten framförallt att bedrivs mot hanbjörnar. Då det är mycket svårt att könsbestämma björnar under jakt har det beslutats om en honkvotering, vilket innebär att det finns en gräns för antalet reproduktiva honor som får fällas i två av de fyra delområdena.

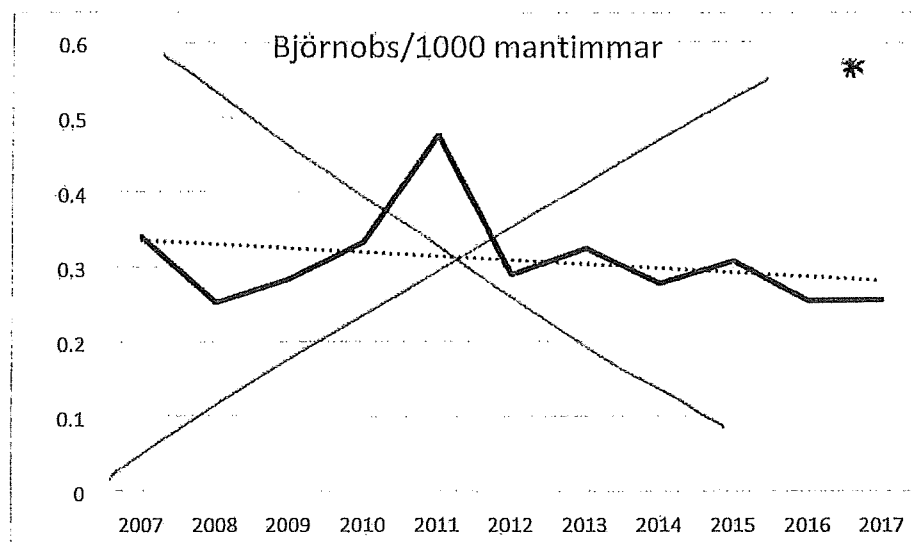

Med honor i reproduktiv ålder avses honor vägande över 80 kg. Honkvoten är en garant för att inte uttaget av björn blir för stor i de delar av länet där tätheten av björn ska tillåtas öka för att gynna spridningen av arten. Länsstyrelsen bedömer att licensjakten på björn bidrar till att uppnå målet om en strikt kontrollerad minskning av björnstammen i Dalarnas län.

Avskjutningens storlek har baserats på förvaltningsplanen och tar hänsyn till populationsstorlek, björnstammens sammansättning och björnarnas fördelning i länet. För att underlätta spridningen av björnstammen väster- och söderut har de delar av länet där björnstammen är som tätast tilldelats en högre avskjutning, medan den är mindre omfattande i spridningsområdena. Enligt Länsstyrelsens bedömning försvårar inte detta beslut upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus för björnen i dess naturliga utbredningsområde.

Lämplig jakt med hänsyn till nuvarande björnstam

När tilldelningen beräknas utgår Länsstyrelsen från inventeringsresultatet från spillningsinventeringen 2017 (rapport 2019:63 RovQuant), dvs. cirka 323 björnar för länet, hänsyn tas också till att denna siffra innefattar björnar som dött under licensjakten 2017. Utöver det beaktas björnobsen som visat en nedåtgående trend i länet åtminstone sedan 2009 (figur 1), vilket stämmer väl överens med länets förvaltningsmål att sänka stammen. Tillsammans med den beräknade tillväxttakten, den totala dödligheten från tidigare års licensjakt, skyddsjakt, björnar som avlivats, dödats av trafik eller på annat sätt dött, beräknas årets tilldelning. Länsstyrelsen tar även hänsyn till könsfördelningen hos björnstammen och då särskilt andelen honor som dött av jakt eller andra orsaker. Reproducerande honor i södra delen av länet är en förutsättning för spridning söderut i landet.

Figur 1. Antalet björnobservationer/1000 mantimmar i Dalarnas län mellan åren 2009–2019. Den streckade linjen visar trenden.

Utifrån detta beräknar Länsstyrelsen att det i Dalarnas län finns cirka 330 björnar inför årets jakt.

Rovdjursstammarna ska förvaltas så att jakt på rovdjur är möjlig utan att den undre gränsen för förvaltningsmålet gällande populationsstorlekar underskrids.

Med stöd av denna beräkning bedömer Länsstyrelsen att ett uttag av 48 björnar är motiverat för att populationen ska minska mot förvaltningsmålet på 240-280 björnar.

I den nationella förvaltningsplanen för björn bedömer naturvårdsverket att licensjakt är en effektiv, kontrollerbar och hållbar del av en aktiv björnförvaltning. Licensjakt kan tillsammans med andra åtgärder såsom bidrag, ersättningar för skador samt samråd och information, bidra till att minska konflikterna mellan människa och björn. När inventeringar visar att björnstammen ligger långt över det nationella referensvärdet kan licensjakt utgöra en av flera åtgärder i förvaltningen för att minska risken för socioekonomiska konsekvenser. Då björnen har gynnsam bevarandestatus är licensjakten en del av den nationella förvaltningen. Länsstyrelsen bedömer att det inte finns någon risk för att björnstammen skulle understiga gynnsam bevarandestatus om jakten genomförs.

Annand lämplig lösning

Alternativa metoder till jakt övervägs vid varje beslut om skydds- eller licensjakt efter rovdjur som tas av myndigheterna. Det finns sammanställningar av dessa (Attityder till rovdjur och rovdjursförvaltning. – Rapport 2014:1 Umeå universitet och SLU) och även genomförda tester av olika metoder (Redovisning av ett regeringsuppdrag. – Naturvårdsverkets rapport 6555). I vissa lägen kan alternativa metoder till jakt vara en lämplig lösning, men detta gäller i de fall där problembilden är konkret och väl avgränsad i tid och rum. När det gäller renskötseln kan samling av renhorden, utökad bevakning, utfodring, tillfällig stängsling, flytt av renar till alternativa betesmarker, vara framgångsrika. De flesta metoderna är mycket kostsamma och det är vanligtvis svårt för samebyn att hitta finansiering för sådana åtgärder. En alltför stor påverkan på renarnas naturliga beteende skulle dessutom innebära att rennäringen förlorar sin extensiva och uthålliga karaktär och att renskötselns traditionella arbete påverkas. Länsstyrelsen och samebyarna har i samverkan identifierat och avgränsat problemområden och arbetar gemensamt för att, där det är möjligt, hantera problemen på andra sätt än genom licensjakt.

I länet som helhet är dock licensjakt den enda metod som kan användas för att minska björnstammen till en nivå som motsvarar målsättningarna för arten i länet, vilket i sin tur ska bidra till att uppnå de mål som riksdag och regering satt upp gällande rovdjurens skadepåverkan.

Länsstyrelsen gör bedömningen att licensjakt är nödvändig för att begränsa de skador som orsakas av björn, bibehålla deras skygghet för människor, stärka lokalbefolkningens delaktighet i rovdjursförvaltningen och landsbygdsekonomin samt behålla acceptansen för arten. Hittillsvarande licensjakt på björn har enligt Länsstyrelsens bedömning uppfyllt dessa mål.

Juridiska förutsättningar

Beslutet fattas med stöd av 23 c-d, 24 a och 24 d §§ jaktförordningen (1987:905) samt Naturvårdsverkets beslut om överlämnande av rätt att besluta om licensjakt efter björn till länsstyrelserna i det mellersta rovdjursförvaltningsområdet (NV-01142-20). Delegeringen gäller från den 16 april 2020 till och med den 30 november 2022. Länsstyrelsen har i sitt beslut tolkat jaktförordningen i enlighet med rådets direktiv, artikel 12 (92/43/EEG) om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, undantagsreglerna beträffande jakt och förvaring av jaktbyte i artikel 16 samma direktiv samt Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2010:7) för länsstyrelsens beslut om licensjakt efter björn.

Överklagande

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 59 § jaktförordningen att detta beslut ska gälla utan hinder av att beslutet överklagas. Hur beslutet kan överklagas framgår av bilaga 1.

Ärendets beredning

Beslut i detta ärende har tagits av chef för enheten för vilt [REDACTED] efter föredragande av vilthandläggare [REDACTED]. I den slutgiltiga handläggningen har även jurist [REDACTED] deltagit.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilagor

1. Hur man överklagar till Förvaltningsrätten
2. Karta och beskrivning över jaktområden under björnjakten 2020.
3. Villkor vid licensjakt på björn med hjälp av åtel

Blanketter för registrering och besiktning av fälld björn samt för påskjuten björn tillhandahålls av Länsstyrelsen, men finns också att hämta på:

<https://www.sva.se/vilda-djur/rovdjur/registering-remisser-doda-rovdjur/>

Sändlista (via e-post)

Naturvårdsverket,
Statens veterinärmedicinska anstalt

Kopia till (per e-post)

Viltförvaltningsdelegationen i Dalarnas län,
Länsstyrelserna i mellersta och norra förvaltningsområdena
Skandinaviska björnprojektet,
Viltskadecenter,
Jordbruksverket,
Näringsdepartementet,
Miljödepartementet,
Sametinget,
Polismyndigheten i region Bergslagen,
Jägareförbundet Dalarna,
Jägarnas Riksförbund i Dalarna,

* Rättelse 2020-06-23

Överklagandet ska
rätteligen ha kommit in
till Länsstyrelsen
senast 22 juli 2020

Bilaga 1

Hur man överklagar hos Förvaltningsrätten

Den som vill överklaga ska skriva till Förvaltningsrätten i Luleå. Överklagandet ska dock **skickas eller lämnas till Länsstyrelsen**. Postadressen är Länsstyrelsen, 791 84 FALUN. Besöksadressen är Åsgatan 38 i Falun.

Överklagandet måste ha kommit in till Länsstyrelsen **senast 10 juli 2020**, annars kan överklagandet inte prövas. *

Överklagandet ska innehålla

- vilket beslut som överklagas, till exempel genom att ange ärendets diarienummer (dnr),
- varför klaganden anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt,
- hur klaganden vill att beslutet ska ändras.

Klaganden ska även ange

- namn, adress och telefonnummer.

Överklagandet ska vara undertecknat av klaganden. Om ombud anlitas kan i stället ombudet underteckna överklagandet. I så fall ska fullmakt för ombudet sändas med.

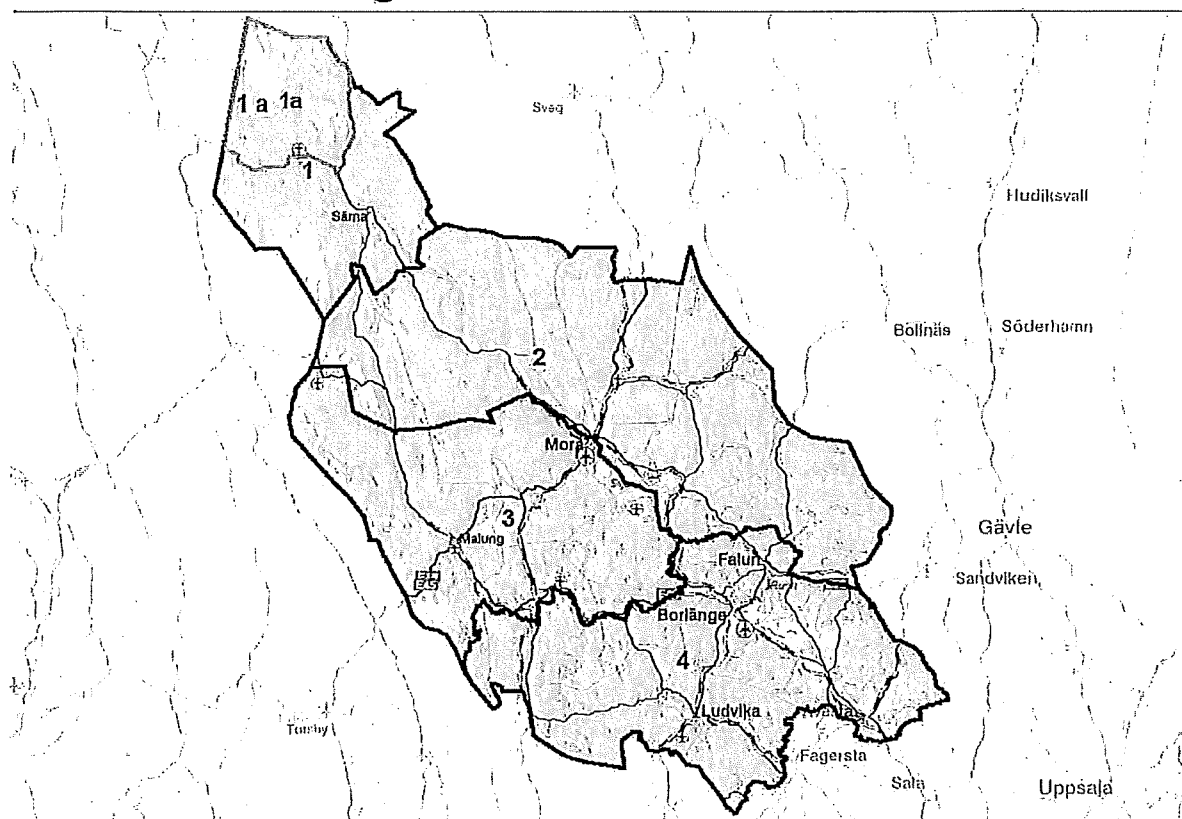
Handlingar eller annat som klaganden anser stöder överklagandet bör sändas med.

Överklagandet prövas av Förvaltningsrätten i Luleå. Om Länsstyrelsen inte ändrar sitt beslut som klaganden begär och överklagandet kommit in i rätt tid kommer det att sändas över till Förvaltningsrätten.

Ytterligare upplysningar kan lämnas av Länsstyrelsen, telefon 010-225 00 00.

Bilaga 2 (1)

Områdesindelning

Bilaga 2 (2)

Områdesbeskrivning

Delområde 1

Antal djur som får fällas: Högst tio (10) björnar varav minst fem (5) inom delområde 1a.

Områdets avgränsning: Området följer avgränsningen för Särna-Idre älgförvaltningsområde

Område 1a: I söder följer området Riksväg 70 och väg 311, i norr följer området länsgränsen.

Delområde 2

Antal djur som får fällas: Högst 28 björnar.

Områdets avgränsning: De delar av Transtrands, Älvdalens, Noppikoskis, Vöxnäs, Siljansringens, Bingsjö, Bjursås, Söder Vöxnäs, Gruvbergets och Lumshedens älgförvaltningsområden som ligger innanför länets gränser.

Delområde 3

Antal djur som får fällas: Högst åtta (8) björnar varav högst tre (3) björnhonor över 80 kg levandevikt. När tre (3) honor över 80 kilo fällts avlyses jakten.

Områdets avgränsning: De delar utav Malung Västras, Malung Östras och Siljansnäs älgförvaltningsområden som ligger innanför länets gränser.

Delområde 4

Antal djur som får fällas: Högst två (2) björnar varav högst en (1) björnhona över 80 kg levandevikt. När en hona över 80 kilo fällts avlyses jakten.

Områdets avgränsning: De delar utav Fredriksbergs, Gyllbergens, Norns, Klotens, Gimmens och Gävle-Dalarnas älgförvaltningsområden som ligger innanför länets gränser.

Bilaga 3

Villkor vid licensjakt för björn med hjälp av åtel

1. Jakt vid åtel får bedrivas under samma jakttid som licensjakt på björn i övrigt genomförs i Dalarnas län.
2. Åtling får påbörjas tidigast 15 juli 2020.
3. Ingen separat jaktkvot fastställs för åteljakt.
4. Jakt efter björn med hjälp av åtel är endast tillåten vid platser som iordningställts i enlighet med villkoren angivna under 8 och 9 nedan.
5. Upptag av björnspar med hjälp av hund vid en åtel är inte tillåtet.
6. Jakt är inte tillåten vid platser som iordningställts i syfte att locka till sig annat vilt än björn och som inte följer villkoren för åteljakten enligt 8 och 9 nedan.
7. En person ska vara ansvarig för varje åtel (åtelansvarig).
8. Åtelansvarig ska innan åtling påbörjas ansöka om åteljakt till Länsstyrelsen. Åtling får påbörjas först efter medgivande från Länsstyrelsen. För medgivande krävs att alla villkor för åtelplatsen och åtelns beskaffenhet är uppfyllda.
9. Åtelns läge ska uppfylla följande förutsättningar.
  - a. Avståndet till närmaste permanent bebodda hus, fritidshus som har sophämtning, åtel avsedd för viltskadning och till permanent anlagd och skyltad campingplats ska vara minst 2 000 m.
  - b. Åtelansvarig ska kontakta eventuella andra personer som under den aktuella perioden bor inom 2 000 m från åteln och upplysa dessa personer om åtelverksamheten.
  - c. Avståndet till väg eller skogsbilväg ska vara minst 200 m.
  - d. Avståndet till vandringsled ska vara minst 500 m.
  - e. Åteln ska inte vara synlig från väg eller vandringsled.
10. Som åtelmaterial får användas vilt, slaktrester från vilt från samma eller angränsande kommun. En kropp av vilt eller 25 kg från vilt får användas som åtel. Vidare får användas oförädlad vegetabiliskt material eller mindre förädlade vegetabiliska produkter avsedda för utfodring av djur. Rester från tamdjur får inte användas. Till tamdjur räknas även ren. Kött från rovdjur eller otestat kött från vildsvin får inte användas som åtelmaterial på grund av risk för spridning av parasiter. I och med nya bestämmelser i

Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 2014:43) om ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2006:84) om befattning med animaliska biprodukter och införsel av andra produkter, utom livsmedel, som kan sprida smittsamma sjukdomar till djur, får fisk inte längre användas för åtling av björn.

11. Senast tio dagar efter att jakten avslysts i området ska allt åtelmaterial vara bortplockat och åtelplatsen återställd till ett sådant skick att björnar inte förväntas lockas dit.
12. Åteln skall märkas med en skylt som ska sitta väl synligt i eller i direkt anslutning till åteln.
13. Senast 15 november 2020 ska åteljakt rapporteras till Länsstyrelsen på blankett "Dokumentation av åteljakt på björn 2020".
14. Den som inte lämnar in sin rapport inom föreskriven tidsram kan uteslutas ur fortsatt åteljakt inom Dalarnas län.
15. I övrigt gäller för åteljakt efter björn samma villkor som för licensjakt efter björn i Dalarnas län hösten 2020.

bilaga 1

Beslut

1 (2)

2020-06-23

Dnr: 218-8436-2020

Enheten för vilt

Sändlista

Direkt

@lansstyrelsen.se

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LULEÅ

INKOM: 2020-06-24

MÅLNR: 1360-20

AKTBIL: 3

Beslut om rättelse av beslutet om licensjakt efter björn i Dalarnas län 2020

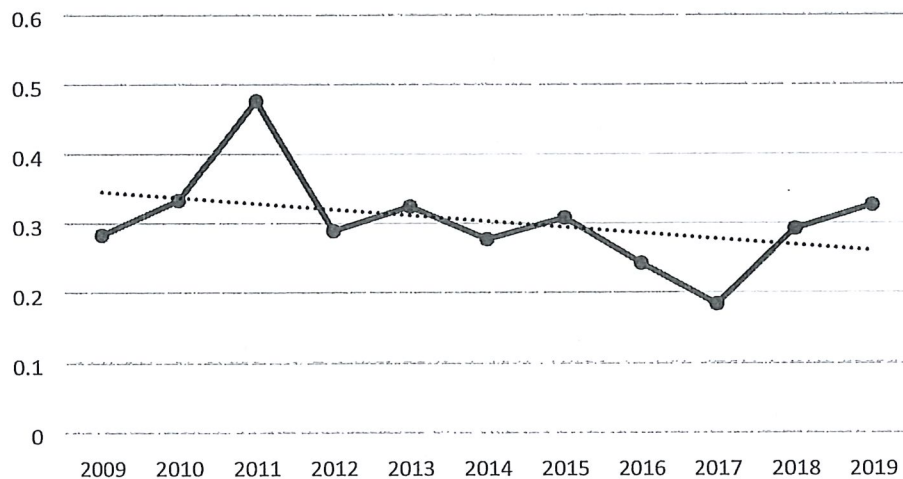
Beslut

Länsstyrelsen beslutar att göra följande rättelser i beslutet om licensjakt efter björn i Dalarnas län 2020;

Överklagandet ska rätteligen ha kommit in till Länsstyrelsen **senast 22 juli 2020**, annars kan överklagandet inte prövas (rättelse från sidan 20).

Aktuell graf gällande björnobservationer i Dalarnas län ska rätteligen vara nedan tillagda graf (rättelse från sidan 16).

Björnobs/1000 mantimme

Figur 1. Antalet björnobservationer/1000 mantimmar i Dalarnas län mellan åren 2009–2019. Den streckade linjen visar trenden.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av chef för enheten för vilt [REDACTED] med rovdjurshandläggare [REDACTED] som föredragande. I den slutliga handläggningen har också jurist [REDACTED] medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Kopia till

Viltförvaltningsdelegationen i Dalarnas län,
Länsstyrelserna i mellersta och norra förvaltningsområdena
Skandinaviska björnprojektet,
Viltskadecenter,
Jordbruksverket,
Näringsdepartementet,
Miljödepartementet,
Sametinget,
Polismyndigheten i region Bergslagen,
Jägareförbundet Dalarna,
Jägarnas Riksförbund i Dalarna,

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.